

[Ministeren for byggeri og boligvæsen.]
gældende restriktioner på byggeriets område. Det må jeg stærkt advare imod. Når situationen er så god, som den er, skyldes det i meget væsentlig grad, at man i det forløbne år har gennemført en stærk rationering, således at man har fået oparbejdet et vist arbejdslager af materialer, men dernæst må man være opmærksom på, at materialsituationen for det kommende år langt fra er så lys, som mange tror. Bl. a. må der ventes nedgang i trætilførslerne, og for jernets vedkommende ligger det stadig meget usikkert, hvor store tilførsler der kan regnes med. Også med glas og radiatorer foreligger der vanskeligheder.

Det ærede medlem gik meget vidt i sin karakteristik af forslaget. Det var en krigserklæring til grundejerne, det var et 100 pct.s lejerforeningsforslag. Det ærede medlem hr. Thestrup gjorde sig til talsmand for lignende tanker. Konsekvensen skulle i realiteten blive et forbud mod privat byggeri og socialisering af byggevirksomheden. Jeg forstår ærlig talt ikke disse påstande. Hvad menes der egentlig med socialisering? Der er en mærkelig tilbøjelighed til, hver gang denne regering foreslår en eller anden foranstaltning, at udslynge den påstand, at vi ønsker at socialisere snart det ene og snart det andet. En socialisering af byggeriet må formentlig efter gængs sprogbrug betyde, at staten overtager produktion og administration af boligerne. Det skulle være overflødigt endnu en gang at gentage, at det er ikke denne regerings hensigt og derfor heller ikke min hensigt at gennemføre nogen socialisering af byggeriet. Det kan dog aldrig føre til socialisering, at man ønsker at fastholde et bestemt lejeniveau i den eksisterende boligmasse, eller at man gennemfører kontrol med lejefastsættelsen i nybyggeriet. Det er i virkeligheden ganske urimeligt, at man i en så alvorlig knaphedsperiode som den nuværende frit har kunnet fastsætte prisen på en så fundamental livsfornødenhed som boligen, når der har været almindelig enighed om at gennemføre priskontrol på en række varer af langt mindre vigtighed. Det glædede mig, at det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp så på det på samme måde.

Det, som de ærede medlemmer hr. Elgaard og hr. Thestrup tænker på, er nok også mindre socialiseringen end forholdet mellem det private og det sociale eller, som jeg vil foretrække at kalde det, det almennyttige byggeri. De ærede medlemmer mener antagelig, at regeringen vil favorisere det almennyttige byggeri og ikke i tilstræk-

kelig grad vil tage hensyn til det byggeri, der hviler på det private initiativ. Jeg må hertil svare, at jeg ikke på nogen måde har givet eller har tænkt på at give det almennyttige byggeri en fortrinsstilling ud over den, som hele den samlede rigsdag var enig om ved støttelovens vedtagelse i 1946.

De ærede medlemmer ønskede imidlertid nu, at vi skal ændre støtteloven, således at de to byggeformer bliver ligestillet såvel med hensyn til lån som med hensyn til vilkår iverigt. Hertil skal jeg bemærke følgende. Det har altid undret mig, hvorfor man fra visse sider og da navnlig fra mange private håndværkeres side fremhæver det private initiativ som modsætning til det almennyttige byggeri. Jeg kan nemlig ikke forstå, at det skulle være forbundet med mindre initiativ, at en række gode borgere i landet slår sig sammen om at effektuere en almennyttig boligorganisation, der engagerer private håndværkere til deres boligbyggeri til dagens priser og kontant betaling, end når en sagfører, en arkitekt og nogle håndværkere slår sig sammen i et byggekonsortium for at opføre en beboelsesejendom med en ofte altfor høj leje. Man kan end ikke henvise til, at initiativtagerne i det private byggeri løber en væsentlig større økonomisk risiko end det almennyttige byggeri, når man erindrer, hvor almindeligt det i den senere tid er blevet, at de private bygherrer stiller krav om betydelige indskud fra lejerne. Hvorfor man fra venstres side skulle have noget at indvende imod, at andelsbevægelsen trænger ind i boligbyggeriet, kan jeg ikke forstå, når man tager i betragtning, at andelsbevægelsen herhjemme netop har sit udspring fra de kredse, venstre repræsenterer.

Jeg vil naturligvis ikke underkende værdien af det private byggeri. Man kan ikke i et samfund som vort undvære den private foretagsomhed, og der vil stadig, selv med et omfattende alment byggeri, være et stort virkefelt for det private byggeri. Men når det gælder opførelsen af de mange hjem for den brede befolkning, mener jeg, at det almennyttige boligbyggeri i modsætning til det private udlejningsbyggeri indebærer en række fordele, som det navnlig under de nuværende vanskelige bolig- og byggeforhold ville være urimeligt ikke at benytte sig af. At det almennyttige byggeri kan udleje billigere som følge af de betydelige lempelser, der indrømmes dette byggeri, er ikke noget at rose de almennyttige organisationer for;